

آبونه شرائطی

داخلی ، خارجی هریر ایچون
سنه لکی (۲۵۰) ، آلتی آیلنی
(۱۳۰) غروشدور.

[نسخه سی ۵ غروش ،
سنه لکی ۵۲ نسخه در .]

اداره خانه

باب عالی جاده سنه دائره مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشیندر

مسلكه موافق آثار مع الممنونیه
قبول اولنور . درج ایدله بن
یازیلر اعاده اولونماز .

الکتابخانه

دینی ، فلسفی ، علمی ، ادبی هفتلق مجموعه اسلامیة در

صاحب و مدیر مسئول
اشرف ادیب

باش محرر
محمد عاكف

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم

اتبعون اهدكم سبيل الرشاد

عدد : ۳۶۸

۲۹ ذی القعدة ۱۳۳۶

پنجشنبه

۵ ایلول ۱۳۳۴

جلد ۱۵

اتحاد اسلام طرفدارانی

بوجہ حرب عمومی مسلمانانک کوزنی آجیدردی، ماضی بہ نسبتہ عالم اسلام محیطلرندہ بک عظیم اویانلق و انتباء حاصل اولدی . آرتق ائتلافیونک ، خصوصیلہ بویوک بریتانیانک بوتون انترقیہلرینی میدانہ چیقارتندی . ہر طرفدہ لاخت اسلام بی ایلرودہ دہا صیقی بر صورتہ تمہید و تأمین ایچون جمعیتلر تشکل ایتشدہر . انکلتزہنک اسلام ممالککندہ بو آنہ قدر اوینادینی دوللرلہ چویردیکی انترقیہلرک اوستندن برر برر طبیعت اورتوسنی قالدیرتمش ؛ انکلیز رچال سیاسیونک مسلمانلر حقندہ بسلدکاری بدخواہانہ تمیانہ متعلق اولان کیزلی مخابرهلرک فطوغرافاری آلہرق عیناً نشر اولمشدر .

اخیراً برلیندہ بولنان بر قاج ایرانلینک و کشف تللیس انکلیس ، نامی آلتندہ نشر ایتدکاری فارسی بر کتاب المزه کچمشدر کہ ، انکلیز رچالک ایران مملکت و ملتی حقندہ بسلمش اولدقلری سوء نیاتی بلغاً مابلغ ارانہ و اثبات ایتدکدہدر . فطوغرافلری آلان بووناقندن اولیلہ آکلاشیلیورکہ آلان انکلتزہ ایرانی بنسہ مکدہ و او زواللی مملکتک یقہسندن بر درلو وازکچما مکدہدر . بو وثائق عیناً محترم قارئلر مزہ کوسترمک حاضرز .

فقط انکلیزلرک بویکی فیرلداقلای میدانہ چیقہدجہ ، اتحاد اسلام آرزو و تشبہلری دہ او درجہدہ کوندن کونہ کسب قوت و رصانت ایدہجکسہ امیز . جریان طبیعت انکلیزلرک مابہتتی عموم مسلمانلرہ آکلاتمشدر .

انکلیزلرک بو بدخواہانہ اولان اویونلرینہ قارشى مقاومت ایتک ایچون عالم اسلامک ہان ہر طرفدہ بویوک جمعیتلر تشکل ایدرک ، انکلیز منافع مادیہ و سیاسیہ سنی محو و تخریب ایتکی کندیلرینہ بویوک بر وظیفہ دینہ تلقی ایتدکدہدر .

بو محترم جمعیتلردن بری (اورمان قارده شلری) در . بکن سنہ ایراتک ایالات شہالیہ سندن اولان (کیلان) شہرندہ تشکل ایدرک اوزون مدت روسلرلہ اوغراشدیلر .

ایراندن مملکتلرینہ عودت ایدن وحشی ، یولارسز روس عسکر لرینک متجاوزانہ و یغما کرانہ ظلملرینک اوکفی بر درجہیہ قدر بویکی جمعیت آلہ بیلمش و اخیراً تشکیلاتلرینہ وسعت و انتظام ویرہرک ، احرار و تبحار محلہ ایلہ علمای کرامدن بر جوق ذوات مذکور جمعیتہ انتساب ایلہرک صمیمی صورتہ اتحاد و اتفاق ایلدکدن بشقہ ، کندی ایشلرندہ صرف ایدملک اوزرودہ ماللرینی جمعیتہ طیب خاطرلہ ترک وتبرع ایلمشلردہ فداکارانہ تبرعات نتیجہ سندن درت میلیون (تومن) - کہ سکز یوزبیک ایرایدر - قدر برپارہ الدہ ایتدکدن صوکرہ کیلان ایالتک پایانسز ، مرتفع وزنکین اورمانلرینہ چکیلہرک اورای کندیلرینہ مرکز و قرارگاہ اتحاد ایلمشلردہ اورادن کلن موثوق الکلام

مزسکز : کتاب اللہ . ای ناس اربکز بر ، بابا کزردہ برذر . ہیکز آدمک اولادیسکز . آدم ایسہ طور اقدن اولمہدر . عند التہیدہ اک مقبول اولانیکز اک زیادہ اتقا ایدہ نیکزدہر . بر صریحک بر عجمی بہ فضل و رجحانی یوقدر . مکرکہ واسطہ رجحان تقوی اولسون ، بوعلوی سوزلرک ، دہ موقراسی بہ عابد بوقیمتدار دستورلرک بتون روحلرینی « یاہا الناس انا خلقناکم من ذکر وائی وجعلناکم شعوباً و قبائل لتعارفوا انا کریمکم عنداللہ اتقاکم ، و دلیس بامانیکم ولا امانی اهل الکتاب من یعمل سوء یجزیہ ، ایتلری سینہ سندنہ طوبیلا مشدر .

دہ موقراسی اساسانہ تمامیکہ مطابق بویکی دساتیر محمدیہ سایہ سندنہ نوع بشرک کوزلری آچیلدی . بر فرقہ نک دیگر فرقہ اوزرندہ رجحان و تفوق ادعا ایتسنہ ہیچ بر سبب اولمدینی ہر کسجہ آکلاشیلدی . اوت قرآنک وضع ایتدیکی دستور نظرندہ تفاضلہ اساس اولہ بیلہ جک برشی وارسہ اودہ فضیلت و مزیت و اخلاقدن عبارتدر . و ہیچ شہہ یوق کہ عربک ضعفاسنی بودینی قبولہ سوق ایدن اسبابک اک بیوکی بودستورک علویقیدر . اولر آکلا دیلرکہ بودینہ سالک اولقلہ ، اونک منتسبینی آرہ سندنہ تثبیت ایتدیکی خربت ، اخوت ، افراد آرہ سندنہ کافہ حقوقدہ مساوات اساسلرندن مکملأ استفادہ ایدہجکلردر .

ہر بلر آرہ سندنہ « ماہی الاحیانا الدنیا نموت ونحی وما یہلکنا الا اللہ » دین دہری ، وجدانی اجرام علویہ بہ ربط ایدن واوکا قارشى زانو بزمن عبادت اولان ، زمزمہ آیینی افلاکہ چیقاران مجوسی وسائر بر طاقم ملتلر واردرکہ ملتلری نہ سعادت دنیویہ لرینی تأمینہ ، نہ شقاوت اخرویہ دن آزادہ قائلہ لرینہ خدمت ایدیور ، نہ دہ حیات اجتماعیہ لرینک کسب صلاح ایتسی ، شئون سیاسیہ لرینک نظام آلتہ کیرمسى خصوصندہ عامل مؤثر اولہ بیلیور ایدی . اسلام ، میان ناسدہ مساواتی امر ایدن ، قواعد عدل و انصافی تثبیت ایلین اومعظم دستورلریلہ تجلی ایدنجہ ضعفاً کروی اوعصرلرک کندیلرینی زبون و بی تاب بر اقان آغیر آغیر قیدلرندن قورتولق ایچون اونک ساحۃ امانہ التجا ایتکہ باشلادیلر .

بلا احتراز دیبہ بیایرکہ اسلامک مدنی و سیاسی دستورلری یالکز عربلری مستفید ایتامش ، بلکہ بونلر سائر عوام بشریہ ایچون دہ یکی بردورک فاتحہ سی اولمشدر . عبدالعزیز چاویش

[بر قاج نسخہ دوام ایدہ جک اولان بومقالہ نک اصلی آلمانجہ اولہرق برلیندہ انتشار ایدن عالم اسلام مجموعہ سندنہ نشر اولمشدر .]



بر ذاتك افاده سنه ، النده کی و نائقه نظراً بونلر میاننده روسیه ده
ایر اولوب اورالده فرار ایدن بر قاج عثمانلی ضابطی ده موجود
ایمیش . بو ضابطلر ، قارده شلرینه تعلیم ایله حربه متعلق ادمانلری
اوکرنمکده درلر .

اورمان قارده شلری - غزته لرده بر مدت اول او قوندیغنه
نظراً - (رشت) ده کی انکلیز قونسولوسیه ، انکلیز بانه سی مدیری
و کندی دولتی حسابنه اورالده جاسوسلق ایتیمکده بولنان یوزباشی
(نوئل) نامنده بر ضابطی اسنیر ایدرک اورمانه کوتورمشلردر .
بو (اورمان قارده ش) لرینک حیت و تشبثات اسلامیه لری
سایه سنده انکلیزلرک ایران شمالی قسمنده کی انتریکه لرینک اوکی آلمشدر .
انکلیزلرک مقصدی طهران - قزوین طریقله رشت ولایته و اورادن ده
(بحر حزر) ساحلنده کائن (انزلی) اسکله سنه اینوب و دکزی
کچدکن صوکره (باکو) ده کی ارمنی و سائر عنصرلر منسوب
طرفدارلریله برلشمک و اوسایه ده عثمانیلرله آلمانلرک شرقه یاییلملری
منع الیمک ایدی .

بو امنیه نك حصولی ایچون انکلیزلر ، او جوارده کی ارمنی
چتله رینی کوزلجه تسلیح و تجهیز ایتدیره رک ، رشتک اشغالنه تحریک
و تشویق ایلشلردی .

اورمان قارده شلرینک فداکارانه و غیورانه تشبثلری اولمسیدی
شیمدی به قدر انکلیزلر قفقاسیه به قدر ایلرولیه بیلمشلردی . انکلیزلرله
ارمنی چتله ری آره سنده بر نقطه ارتباط حاصل اولمش اولیدی ، کر-
مانشاهده کی انکلیز قوتی ایرانک مرکز و قلبکاهی استیلا ایده ایده ،
یاواش یاواش آناطولی به قدر یاییله بیله جکلردی . لکن شیمدیلک
بو مهم نقطه و مستقنا موقع انکلیزلرک الیه دوشمدکن ماعدا ،
ایرانده کی قوتلرینک ده موقعی تزلزله اوغرامشدر .

جبر و قوتله بونلرک عهده سندن کله میان انکلیزلر ، اخیراً بونلرک
آره سنه نفاق صوقق ایچون بونلرک لری اورمانه بر قاج پروپاگانداچی
سوق و اعزام ایتمشلر و مذکور جمعیتی بو صورتله داغیتمه قرار
ویرمشلر ایه ده ، جناب حقه چوق شکرلر اولسون که ، انکلیزلرله
صاتیلمش اولان مزورلرین بری کبرتیلوب ، دیگرلری ده کوچ حال
ایله فرار ایده بیلمشلر و تشبثات خائنانه لری ده بوسبوتون عقامته
دوچار اولمشدر .

(اورمان قارده ش) لری منتظم و مکمل بر انتظام و اهتمامه معین
برپلان داخلنده چالیشمقی ترجیح ایله مشلردر . بو خصوصده کندیلرینک
مختصر بر پروگراملری ده واردر . ایرانده مذکور جمعیت طرفندن
طاغیتیلان بیاننامه لرده بحرر بولندیغنه نظراً ، آنلرک مقصدی ایران
و اسلام دشمنلریله الی نهایه چاریشوب وطنلرینک حریت و استقلال
فعلاً استرداد ایتیمک و ایرانلیرک سائر مسلمان قومشولریله اتحادینه
ممانعت کوسترن انکلیزلرله قارشو مقاومت و محاربه ایتیمکدن
عبارتدر .

بو جمعیتک تشکیلی اولجه قوه قریبه به کلامش اولیدی ، هیچ
شبهه سز انکلیزلر شیمدی به قدر ایران فکار عمومیه سی زهرلیه بیلمشلردی .
بو محترم جمعیت اسلامیه نك بویوک مؤسس عالیقدرلری رشت
ولایتی ایلری کلنلرندن (میرزا کوچک) خان ایله کیلانی (آقا حاجی
احمد خان) حضرتلری اولوب ، فداکار اعضالری ده : آقا سید
عبدالوهاب ، آقا سید محمود ، آقا حاجی شیخ محمد حسن ، آقا شیخ
علی ، آقا شیخ محمد حسین حضرتانیدر . بو هیئت دائماً اورمانده
یشامقده و اوراده مالک اولدقلری یدی سکر بیک کشیکلک قوتی
اداره ایله اشتغال ایلیمکده درلر .

شهرده ایسه : آقا میر منصور ایله آقا عزت الله خاندن مرکب
اولان وکیللری اورماندن صادر اولان اوامر اسلامیه یی اجرا و تطبیق
ایله مکلف بولمقده در .

ایران محافلندن مونوقاً خبر آلدیغنه نظراً ، جمعیت طرفندن
اخیراً اورمانده منتظم بر تعلیمکاه ایله ادمانه مخصوص بر مکتب
تأسیس ایدیلوب ، ایران ژاندارمه ضابطلری اوراده کی بیکلرجه
کنجی چالیشدیرمقده درلر .

جمعیتک شهرده کی کوزلری واسطه سیله شو صوک زمانلرده انکلیزلرله
ارمنی چتله رینک مخبراتی الله ایدیشدر . وثائق مذکورده دن اکلا-
شیلدیغنه کوره انکلیزلر ، عثمانلی قوتلرینک ایلرولمسی منعی ایچون
شرقه ارمنی چتله رندن مرکب بویوک بر قوت حاضرله منی قصد
ایدیورلرمش .

انکلیزلر ، ایران ایالات شمالیه سنده و قفقاس جوارنده بولنان بو
مهم نقطه لرده ، قارشولرنده (اورمان قارده ش) لری کی منتظم
بر تشکیلات اسلامیه به تصادف ایتامش اولیدیلر ، اورالری الله
ایده رک ،

اولاً : طهران و ایران شهرلرنده بولنوب دولت عثمانیه نك
صادق خیرخواه لری اولان احرار یأس و سقوط خیاله دوچار
ایده جکلر ،

ثانیاً : مذکور ولایات شمالیه دن اییک ، یون ، برنج ، بغدادی ،
آریه ، توتون قیلنسن یتیشن بر کتلی و کیتلی محصورلاتی ایرانده
وعراقده بولمقده اولان عسکرلرینه سوق و ادخار ایله جکلر ،

ثالثاً : اورالره طهران آره سنده چکیلش اولان تاعراف تللرینی
کسره رک ، مخبراتی تعطیله اوغرامه جکلردی .

رابعاً : ایرانک اک متین واک کوزل (انزلی - طهران) شوسه
بوللرینی ایستدکلری کی کندی منفعتلرینه قوللانه جکلردی .

خامساً : عثمانیلرله ایرانلیر بیننده کی مواصله نقطه لینی کسوب ،
کندی علیهدارلرینک بعضیلرینی قوتله محو و اعدام ، دیگر قسمی ده
نفی و تغریب ایتیمک صورتیه اخافه و تهدید ایله جکلردی .

مادامکه دیانت مقدسه اسلامیه نك فیضی اورالرده بویله مهم و خاطری
صایبلرمتین بر قوت ایجاد واحیا ایتمش ، بو قوتی بیوتیمک ، اللرندن

اقتضا ایدر . نظر دقتدن قاجر لایمسی ایجاب ایدن نقطه بویکی مسلمان دولت آراسنده حکمران اولان تفرقه نیک سبی نه در؟ حقیقه اسباب دین و مذهب یوزند نمیدر؟ یوقسه بشقه براساسه مستند میدر؟ بونلری آراشدیرمق کرکدر .

ارباب بصیرته مخفی دکلدر که: اختلافات سیاسی؛ بعضاً اختلافات مذهبییه نامیه بر ویا ایکی دولتک مقتضای زمانه کوره ایجاد ایتدکاری واهالی آراسنه القا ایلدکاری نفاق و مخالفتدر . تاریخه نظر ایدیلرک اولورسه؛ کوریلور که یک چوق مواد و مسائلده دولتیدن هر بری بولتیقلری اقتضاسی اوله رق امکان الوردیکی مرتبه ده ، اختلافات معلومه یه سبی ایتشار و سنه لرجه مسلمانلری آتش ایچنده بر ایشلردر . حالبوکه: یالکیز بویکی دولتک سیاست داخله سی بویه اولدینی ظن اولنمسون . قرون اخیره ظرفده سیاست خارجه دخی اختلافات حاضره نیک ازدیاد واشتدادینه مدخلدار اولمشدر . هندستان ایله ایرانک موقع جغرافی اعتباریه قومشو بولملری حسیله ، ایران دولتی روس وانگلیز حکومتلری طرفدن دائماً تحت مراقبه و تضییقاتده بولندیرلشددر . چونکه روس وانگلیز حکومتلری هیچ بر وقت قارشولرنده کوتلی و قدرتلی بر ایرانک بولنمسون ایسته مامشلردر .

خصوصیه کندیلرنجه معلوم ایدی که: ایکی اسلام دولتک اتحادی، کندیلرینی کوتلی و معظم بر حاله قلب ایدر جکدر . آنک ایچون بیکلرجه آنترقه و دسیسه ترتیب ایدرک ، بونلرک اتحاد ایدمه ملری خصوصیه چالیشمشلردی . شایان دقت شوراسی ایدی که: روس وانگلیز مأمورلری بر مقتضای منفعت دائماً بر مسلماندن زیاده اسلامپرست کورونیور وایش بجزیریورلردی .

عثمانی و ایران دولتلری آراسنده آره صیره تحوٹ ایدن اختلافات آنلر ایچون موجب استفاده اولمش و بوسیله ایله کندیلرینی طرفیه دوست و هر ایکی طرفی یکدیگره قارشودشمن کوستره رک، آره برده بو وضعیتدن کندیلری استفاده ایشلردر .

ایشته ایران و عثمانی حدود مناقشاتی دخی آنلردن بری اولوب بومسئله بزم ایچون بیکلرجه فناقلری ایجاد ایتمشدر؛ وایشته عشار تجاوزاتی نایله حدوث ایدن یک چوق مصادمه لر بومدعاضره شاهد یگانه در .

دوات علیه عثمانیه نیک بو کونکی زمامداران اموری مشروطیتک اوائلنده اساس استبدادی محو ایدن ایران دولت جدیدنه غیر رسمی اوله رق و اشبو حدود اختلافاتی کندی آراسنده دوستانه بر صورتده حل و حسم ایتمه حاضرز . ، بیورمشلردی . ایرانک او کونکی ارباب حل و عقدی دخی بیانات واقعه یی کمال مسرتله قارشوله مشلردی . حالبوکه طرفینک بومیل آرزوسنه کزلی پارمقلر تکرار مانع اولدیلر . درت سنه اولنه کلنجه یه قدر بوسوزلر امتداد ایتدی؛ انتهایت یه دیکر لرینک مداخله و نظریاتنه کوره ایش کورولدی . مع مافی

طوتمق ، دها زیاده موجب استفاده بر حاله ص- و قق ایچون دولت عثمانیه طرفندن بو دقیقه ده آنلره جدی صورتده یاردم ایتک یک الزمدر .

(اورمان قارده ش) لرمزک یارده احتیاجلری اولوب ، کندیلرینه الک الزم اولان شی ، غیور ضابطان ایله کلیتلی مقدارده اسلحه وجبخانه اولسه کرکدر؛ بونک تدارکیلر او جهتلره اعزامی کیفیتی دولت معظمه عثمانیه ایچون بویوک برشی دکلدر . بویه یامقله حکومت عثمانیه حسیات برادرانه و اسلامیه سنی فعلاً ایرانلی فداکارلره کوستره جک و کنديسنک او کبی عسکری و سیاسی ایشلری تعقیب ایتمکدن غافل و بیگانه اولدیغینی ده اثبات ایش اوله جقدر .

بو مقاله ایله محترم عثمانی رجال وزمامدارانک نظر دقتلرینی بو مهم مسئله یه جلب ایدیورز . بو استرحامز امال ایدیلرسه، ایلروده عثمانی اصول سیاستی تخطئه ایدمه بیلیمک ایچون بو یازیلری تاریخ خربده جانلی برشاهد مقامده قید ایدر جکیز .

س . م . ت

عثمانی - ابراه

مناسبات حاضره و آتیه لری

« آقای حاجی میرزا علی محمد دولت آبادی مضر تدریس مقالات » پایتخت مزده انتشار ایدن فارسی العبارة (خاور) غزته سندن عیناً اقتباس و ترجمه اولنمشدر :

قارئین کرامک معلوملری اولدینی اوزره برمدتدنبرو ایران اکابر واعیانندن بر قسمی . انگلیز و روسلره ضدیت و مجاهده ده بولنمق و مملکتک منافعی و قایه ایتک مقصدیه ایراندن حرکت ایدرک و برمدت انگلیز و روس قوتلریله چاریشدقندن صوکره کرمانشاهه و کرمانشاه رجعتی . متعاقب بغداده ، بالاخره ده استانبوله گیشلردی . مشارالیه مملکت افکار و حسیات واقعه لرندن قارنلرمزی نصیبه دار ایتک ایچون بو کره سر محررمزی ، اتحاد اسلام بولتیقه سنی تعقیب ایدن ایران اعتدال فرقه سیاسییه سی رؤساسندن و علمای بنامدن (حاجی میرزا علی محمد دولت آبادی) حضرتلری نزدینه اعزام ایتمشیدک . پای تحت دولت علیه یه مواصلنرندنبری کندیلرنجه حاصل اولان قناعت حقنده واقع اولان سؤاللره بروجهر بیرایانده بولنمشلردر :

— عثمانی - ایران ، بویکی ملت اسلامیه نیک مناسبات حاضره لرلیه وضعیت آتیه لری حقنده ذات طالبلرینک نقطه نظرینی سؤال ایدمه بیلریمی؟

— افندم ، بویکی ملتک مذهب نقطه نظرندن اوضاع سابقه لری معلوم اولدینی وجهله یک ای دکلدر . انجق بونلرک سنه لر دنبرو مناسباتی مسالمت و موافقتله کچدیکنه نظراً ، ظاهراً فنا اولمامسی